

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

3. Sub conditione de futuro necessario.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

§ II. Matrimonium sub conditione presentis, vel prateriti.

1. **C**onditio de presenti, vel de praterito non suspendit Matrimonium, seu nec reddit illud conditionatum, sed, vel est certo Matrimonium, vel certo non est. Ratio ducitur ex natura contractus conditionati cujuscumque. Si enim conditio existit, vel extitit, jam purificata est conditio, & consequenter certo contractus obligat: si verò non existit, vel non extitit, in non adest conditio, & consequenter contractus vitiat, & certo non obligat, quia solum sub illa voluit, se obligare contrahens. Ita Sanch. l. 5. matr. d. 6. n. 10. De Lugo d. 22. de iust. num. 335. alique.

2. Extenditur hæc doctrina ad conditiones turpes; quamvis eam mox dicturi simus, conditionem turpem de futuro vitare contractum, & illum reddere nullum, tamen eadem conditio turpis de presenti, vel praterito, sicuti non suspendit contractum, quia, ut dictum est, conditio de praterito, vel presenti certo existit, vel certo non extitit, ita non vitiat. Ratio autem differentiae est, quia, ex turpi de futuro, allicerentur homines ad turpia patranda, si contractus sustinendus esset media illa turpi conditione futura, at hoc inconueniens non adest in turpi de presenti, vel de praterito, cum tunc supponatur, delictum jam fuisse patratum, ergo non est, vnde non sustineatur.

3. Extendenda esset eadem doctrina data num. 11. ad conditiones de presenti, vel de praterito physice, impossibiles, id, quod colligitur ex dicendis mox §. 5. & videri possunt Pontius, lib. 3. cap. 4. num. 12. & Castropalaus d. 2. p. 11. §. 3. n. 5. extendentes; Thomas verò Sanchez l. 5. d. 4. non extendens.

4. Inquires. Ad valorem Matrimonii requiritur ne cognitio existentiae talis conditionis, v. g. si sic tecum contrahat puella; Si es nobilis, vel si habes, vel, si habuisti officium à Rege, tecum contraho: necessène est, ut ipsa sciat tuam nobilitatem, vel tuum officium? Respond. si non novit, dicendum est, non statim, sed solum quando noscet, fore validum Matrimonium?

5. Respondeo. Ita putat Coninch. d. 29. sub. 1. num. 6. Ratio est, inquit, quia ad Matrimonium opus est, ut uterque contrahens fiat consensus alterius. At in casu hæc dum puella nescit tuam nobilitatem, non potest tibi notus esse ejus consensus, quia, si sub conditione sibi ignota consentit, non minus ejus dissensus conjici potest, quam consensus.

Confirmatur, quia id esset, ac si diceret puella; Accipio te in vivum, vel non accipio, quo pacto certum est, esse, invalidum Matrimonium.

6. Verum Sanch. & Hurtad. d. 7. diff. 2. citans Sanch. sequitur Castropal. d. 2. p. 11. §. 3. certo putant, fore statim validum Matrimonium, si vera est conditio. Ratio est, quia puella non consentit sub conditione nobilitatis, vel officii sibi noti, sed sub conditione nobilitatis, officii, si hæc existant, hunc autem consensus jam tu cognoscis, licet non cognoscas illum, ut procedentem à cognitione nobilitatis, vel officii.

Ad confirmationem dic, esse disparitatem maximam, quia formula illa, nec assensum, nec dissensum determinatè significat, cum in casu nostro clarè significetur, ut dictum est, consensus determinatus sub existentia conditionis, licet non sub notitia illius.

7. Ex dictis igitur, erit quidem necesse, ut puella cognoscat, an tu sis nobilis, vel officium obtinueris, ut videat, an Matrimonium fuerit validum, necne, non verò ut illud validum fiat.

§. III. Sub Conditione de futuro necessario.

1. **A** conditione de futuro necessario, ut, *Duco in uxorem Bertam, si veras sol oriatur*, non suspenditur contractus Matrimonii, sicuti, nec ceteri contractus

Ratio est, quia prædicta conditio, tam ad suspendendum consensum, quam ad demonstrandum consentium, apponitur, ut scilicet esse censetur: ut scilicet sit demonstrativus, non conditionatus sic: *Sicuti certum, si veras solem, si certum est me Bertam ducere.*

2. Quod si facis sensum sic: *Duco Bertam, si oriatur Sol*, non est mitum, te debere expectare, quia tunc illud *Veras* est tempus præteritum, & in hoc posteriori sensu, hæc verba continentur Matrimonium: an sponsalia, dixi superius, et, 3. de sponsal. num. 30.

3. Adde, venire posse, ut contrahentes, sine et præsentia, siue consulto, verè voluerint expectare prædictam conditionem necessarè implementationem (id quod est in jecturis colligendum) & tunc suspendentur sine consensu, quia tunc, ut supponimus, verè sub illa conditione præbuerunt, & voluerunt facere sensum, ut explicatum.

4. Atque ex hoc Addio vide, an conciliare ad Pontium, & Sanchez. Hic enim lib. 5. matr. d. 1. n. 1. 2. dum eam ex parte negat, videtur errasse id, quod nos in prædicto Addio monuimus.

5. Notat ibidem merito Sanchez loc. cit. num. 7. conditio in se sit contingens, sed certo futura, ut, *Si Antichristus nasceretur*, non suspendere consensum: certum id sit de futuro certo, & quævalere necessario. Non expatitior Pontio loc. cit. num. 13. dicens, consensum esse suspendi, usque ad conditionis eventum: cum enim incertum, inquit, quando Antichristus v. g. nasceretur, debet expectari ejus temporis adventus. Non quæpatitior sententia, siquidem tu non contraxisti sub conditione *Antichristus tali tempore nasceretur*, sed *si Antichristus nasceretur*, quod certum est, & tibi satis cognitum.

Ne tamen excidat hic debere etiam addi illud, quomodo addidi num. 2. & 3.

§. IV. Sub conditione de quocumque futuro contingente, sed non turpi.

Vbi

AN, ADVENIENTE CONDITIONE, necessarius sit novum consensus?

1. **I**n consensu sic, v. g. habito *Te ducet, si per me consensus erit, vel, si Avus tuus te duxerit, etc.* Certum est, Matrimonium suspendi, quia sub illa conditione contrahis: accedente autem dicto consensu, vel alio certo item est, Matrimonii obligationem sublevari, cum jam purificata, id est posita sit conditio. Idem dic de quacunque alia conditione eorum, quæ dummodo non sit turpis, ut *Tecum contrahet, si venatum, si in terram expues, &c.* quia contrahentibus prohibentur ponere ex sua libertate (sicuti impediuntur conditiones, quas velint, modo non sint turpes, ut lege reprobata. Ita Averfa q. 5. mar. sect. 6. F. Quæ Contra Sorum, & alios.

2. Sed difficultas est gravissima hic, & in similibus consensibus conditionatis, vel consensibus respectibus tempus futurum, ut, *Te ducet, si tantum duxerit, assignaveris, Te ducet pro die crastino*, in quibus certum est, non esse Matrimonium ante adventum præteriti temporis. Difficultas (inquam) est, An purificata jam conditione dotis, seu adveniente tempore deligato, ad iterum actum consensus exhibere ad valorem Matrimonii, an satis sit prior ille consensus exhibitus ante conditionis, vel temporis adventum, ita, ut conditio, vel tempore positæ, statim, sine novo tuo actu, nullum sit Matrimonium.

3. Respondeo. Doas de mote esse sententias. Prima sustinet, non requiri novum consensum, sed statim validum esse posita conditione, Matrimonium. Ita Sanchez